

Veiledning om eierskifte ved anlegg som håndterer farlige kjemikalier

OECD Helse- Miljø- og sikkerhetspublikasjoner

Veiledning om eierskifte ved anlegg som håndterer farlige kjemikalier

IOMC

INTER-ORGANIZATION PROGRAMME FOR THE SOUND MANAGEMENT OF CHEMICALS

A cooperative agreement among **FAO, ILO, UNDP, UNEP, UNIDO, UNITAR, WHO, World Bank and OECD**

OECD Helse, miljø og sikkerhet
ORGANISASJONEN FOR ØKONOMISK SAMARBEID OG UTVIKLING, OECD
Paris 2018

Denne publikasjonen skal refereres på følgende måte:

OECD (2018), ***Guidance on Change of Ownership in Hazardous Facilities***, Environment, Health and Safety, Environment Directorate.

Norsk oversettelse (2019) Veiledning om eierskifte ved anlegg som håndterer farlige kjemikalier

Note:

Denne publikasjonen var opprinnelig publisert med OECD-referanse [ENV/JM/MONO\(2018\)31](#)

Fotorettigheter:

Bilde på forsiden: © tonton/Shutterstock.com

Side 7: © comscreen/Shutterstock.com

Om OECD

Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) er en mellomstatlig organisasjon der representanter fra 36 industrialiserte land i Nord- og Sør-Amerika, Europa og Asia- og Stillehavsregionen, samt EU-kommisjonen møtes for å koordinere og harmonisere politikk, drøfte saker av felles interesse og arbeide sammen for å håndtere internasjonale problemer. Det meste av OECDs arbeid utføres av mer enn 200 spesialiserte komiteer og arbeidsgrupper bestående av delegater fra medlemslandene. Observatører fra flere land med spesiell status ved OECD og fra berørte internasjonale organisasjoner er med på mange av OECDs seminarer og andre møter. Komiteer og arbeidsgrupper bistås av OECDs sekretariat, som befinner seg i Paris, og som er organisert i direktorater og avdelinger.

HMS-divisjonen i OECD utgir gratis dokumenter i tolv ulike serier: testing og vurdering, god laboratoriepraksis og overvåking av etterlevelse, pesticider, biocider, risikostyring, harmonisering av myndighetstilsyn innen bioteknologi, sikkerhet ved nye mat- og fôrvarer, kjemikalieulykker, registre for utslipp og overføring av forurensende stoffer, utslippsscenariodokumenter, sikkerhet ved produserte nanomaterialer og metoder for identifisering av uønskede virkninger (Adverse Outcome Pathways). Mer informasjon om HMS-programmet og HMS-publikasjonene finnes på OECDs nettsted (www.oecd.org/chemicalsafety/).

Denne publikasjonen er utviklet innenfor rammen av IOMC. Innholder reflekterer ikke nødvendigvis de enkelte IOMC-deltakerorganisasjonenes syn eller uttalte politikk.

Inter-Organisation Programme for the Sound Management of Chemicals (IOMC) ble etablert i 1995 etter at FNs konferanse om miljø og utvikling i 1992 hadde anbefalt å styrke samarbeidet og øke den internasjonale koordineringen på området kjemisk sikkerhet. Deltakerorganisasjonene er FAO, ILO, UNEP, UNIDO, UNITAR, WHO, Verdensbanken og OECD. UNDP er observatør. Formålet med IOMC er å fremme koordinering av den politikken og de aktivitetene de deltakende organisasjonene fører, sammen eller hver for seg, for å oppnå en god styring av kjemikalier med tanke på menneskers helse og miljøet.

Denne publikasjonen er tilgjengelig elektronisk, uten kostnader.

Denne og andre HMS-
publikasjoner finner du på OECDs
hjemmeside
(www.oecd.org/chemicalsafety/)

eller ta kontakt med:

OECDs miljødirektorat,
HMS-avdelingen
46 Quai Alphonse le Gallo
92100 Boulogne-Billancourt
Frankrike

Fax: (33-1) 44 30 61 80

E-mail: ehscont@oecd.org

Forord

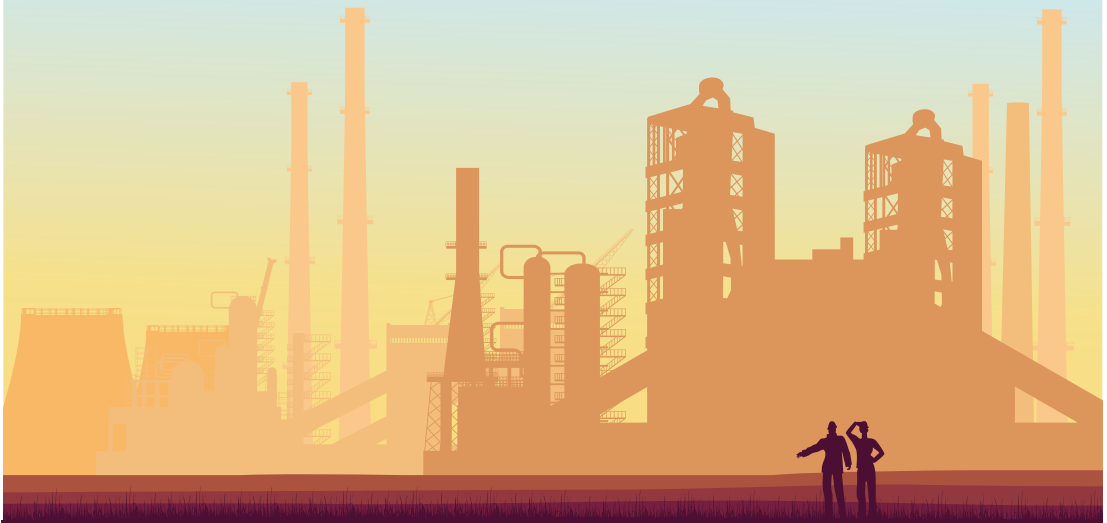
OECDs veiledning om eierskifte ved anlegg som håndterer farlige kjemikalier skal bistå relevante aktører med å identifisere, forstå og redusere risiko før, under og etter et eierskifte i anlegg som håndterer farlige kjemikalier. Formålet er å bidra til en bedre informasjonsflyt når anlegg skifter eiere. Veiledningen inneholder ett sett med egenvurderingsspmåål til nåværende og ny eier slik at de kan vurdere hvor godt organisasjonen håndterer eierskiftet. Dokumentet inneholder også en mal for informasjon og dokumentasjon som bør fremlegges og etterspørres ved et eierskifte (mal for transparens til støtte for teknisk due diligence). Veiledningen lister også opp faktorer som tilsynsmyndighetene bør vurdere før, under og etter et eierskifte.

Denne veiledningen ble utarbeidet av en styringsgruppe under OECDs arbeidsgruppe for forebygging av kjemikalieulykker (OECD WGCA). Prosjektets konklusjoner presenteres i veiledningen som ble utarbeidet innenfor rammeverket til OECD WGCA. Styringsgruppen ble ledet av Norge ved Ragnhild Gjøstein Larsen og Torill Føleide Tandberg, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, I tillegg deltok Carina Fredström, Myndigheten for samhällsskydd och beredskap, Sverige, Rachel McCann, Health and Safety Executive, Storbritannia, Bill Gulledge, American Chemistry Council (representant for OECDs Business and Industry Advisory Committee), Graham Dalzell (konsulent), Dave Nockels (konsulent), Marie-Ange Baucher og Peter Kearns, OECD. Gjennom hele prosjektet har styringsgruppen mottatt nyttige innspill fra industrien og medlemmer i OECD WGCA. Veiledningen ble endelig godkjent av OECDs besluttede organ i mars 2018.

Innholdsfortegnelse

Innledning og formål med veiledningen	8
Bruk av veiledningen og målgruppe	10
Struktur og bruk	10
Hvilke typer eierskiftetransaksjoner omfattes av denne veiledningen?	11
Målgruppe	11
Betydningen av god informasjonsflyt ved eierskifte	12
Relasjoner og ansvar ved eierskifte	14
Trinnene frem mot kjøp av et anlegg	16
Teknisk gjennomgang (due diligence - forstå risikofaktorene)	16
Vurdering	17
Forberedelse: gapanalyse og prioriteringer	17
Integrasjon	17
Implementering	18
Risikofaktorer knyttet til eierskifte i et anlegg som håndterer farlige kjemikalier	19
Underliggende risikodrivere	19
Direkte risikodrivere	21
Tidslinjer og risiko	22
Sjekkliste for egenvurdering	25
Egenvurderingsspørsmål for nåværende eier	26
Planleggingsfasen	26
Underliggende risikodrivere, holdninger og ansvar	27
Direkte risikodrivere: tekniske spørsmål, personal- og ledelsesspørsmål	28
Egenvurderingsspørsmål for den nye eieren	29
Planleggingsfase	29
Underliggende risikodrivere, holdninger og ansvar	30
Direkte risikodrivere: tekniske spørsmål, personal- og ledelsesspørsmål	31
Faktorer tilsynsmyndigheter / offentlige myndigheter bør vurdere	34
En mal for transparens for å støtte for gjennomføring av teknisk due diligence	36
For videre lesing	42

KJENNETEGN PÅ ET GODT EIERSKIFTE

SI NEI

Beslutning om ikke å ta over anlegget etter å ha vurdert risiko, anleggsintegritet og ansvar.

ÅPENHET

Vilje fra alle parter til å dele all nødvendig informasjon knyttet til risiko og systemer for å håndtere risiko.

KOMPETANSE

De nye eierens erfaring med styring av virksomhet med storulykkerisiko og håndtering av farlige kjemikalier.

AKSEPT AV KJØPET

Aksept, engasjement og entusiasme for eierskiftet blant personell som fortsetter å arbeide i anlegget.

MOTIVASJON

Positiv bakgrunn for både salg og kjøp av anlegget.

TID

Tid til å gjennomgå, bli kjent med og vurdere anlegget, ansatte og prosessene før man bestemmer seg for ta over anlegget.

SMIDIG OVERGANG

Ryddig overgang til nye styringssystemer som bygger på velfungerende systemer og beste praksis.

STYRING AV ENDRINGER

Prosesen for eierskifte har vært gjenstand for en grundig gjennomgang både av selger og kjøper.

FORSTÅELSE

Lik forståelse av farer og risiko både fra nåværende og fremtidige eiere for anlegget skifter eier.

KONTINUITET

Bevaring av kunnskap, nøkkelpersonell og gode styringssystemer.

INVESTERING

Investeringer i ansatte, tid, og anlegg før, under og etter eierskiftet.

Innledning og formålet med veiledningen

Eierskifter er svært vanlig i anlegg som håndterer farlige kjemikalier og har økt i omfang de senere årene. Et eierskifte kan påvirke sentrale faktorer i sikkerhetsstyringen og føre til en endring i risikostyringen ved et anlegg, positivt eller negativt. Et eierskifte kan håndteres på en god måte hvis anlegget har en stabil organisasjon gjennom hele eierskifteprosessen. Et eierskifte kan føre til en bedring i sikkerhetstilstanden i et anlegg som et resultat av den nye eierens prioriteringer. I enkelte tilfeller kan eierskiftet føre til alvorlige negative virkninger. Dette kan skape usikkerhet i virksomhetene som er involvert, og føre til en økning av risiko knyttet arbeids-, prosess- og miljørisker og i verste fall alvorlige ulykker. Det kan dreie seg om enkelttilfeller eller flere uheldige forhold som samlet kan føre til en uheldig utvikling på kort eller lang sikt. Det kan også oppstå alvorlige forhold knyttet til erstatningsansvar, særlig når det gjelder miljø, som den nye eieren kan bli holdt ansvarlig for etter oppkjøpet.

Berørte parter i et eierskifte (se figur 1), må være oppmerksomme på risikofaktorene knyttet til anlegget, og forstå at disse risikofaktorene kan føre til ulykker med konsekvenser som strekker seg langt utover anleggets område og derved påvirke allmennheten og omgivelsene. Berørte parter må også forstå ansvaret de har for å forhindre slike ulykker og redusere konsekvensene av dem. Sikkerhetsstyring bør være et prioritert område for alle før, under og etter et eierskifte.

Dette dokumentet er utarbeidet som en del av OECDs program for kjemikalieulykker. Formålet er å:

- øke bevisstheten om at eierskifte ikke bare er et forretnings spørsmål, men kan bidra til en økning i risiko på et anlegg
- angi generelle prinsipper som kan forstås av alle involverte aktører, for å bygge opp under et trygt eierskifte
- presentere et rammeverk for å bistå med å identifisere, forstå og redusere de viktigste risikofaktorene før, under og etter et eierskifte i et anlegg som håndterer farlige kjemikalier

- bistå involverte aktører i et eierskifte, med å identifisere de viktigste spørsmålene som er nødvendig for å sikre god informasjonsflyt når et anlegg skifter eier, med sikte på å forhindre ulykker forbundet med eierskiftet
- understøtte OECDs veiledning for forebygging av og beredskap ved kjemikalieulykker¹.

Med anlegg som håndterer farlige kjemikalier, forstås i denne veiledningen et anlegg som bruker, oppbevarer og behandler farlige kjemikalier, og som har potensial til å forårsake en kjemikalieulykke² som kan føre til alvorlig skade på menneskers helse, miljø eller eiendom.

Referanser

- 1 OECD (2003), Guiding Principles for Chemical Accidents Prevention, Preparedness and Response, OECD, Paris, see <http://dx.doi.org/10.1787/9789264101821-en>
- 2 OECDs veiledning for forebygging av og beredskap ved kjemikalieulykker definerer en kjemikalieulykke som «enhver utilsiktede hendelse, for eksempel et utslipp, en brann eller en eksplosjon som fører til, eller som kan føre til, alvorlig skade på menneskers helse, miljø eller materielle verdier. Dette utelukker langsiktige hendelser (f.eks. diffuse utslipp) <http://dx.doi.org/10.1787/9789264101821-en>

Bruk av veiledningen og målgruppe

Struktur og bruk

Veiledningen er et rammeverk som de involverte partene kan bruke til å forstå og klarlegge potensialet for store ulykker ved anlegget. Dette kan hjelpe potensielle nye eierne med å forstå risikoen, ta hensyn til risikoen når de avgjør om de skal ta over anlegget og hjelpe til å oppfylle sine juridiske og etiske forpliktelser til å håndtere risikoen. Veiledningen inneholder også beskrivelser av ansvar for nåværende og fremtidige eiere, tilsynsmyndighetenes rolle og forholdet til andre involverte parter.

Det er ikke sikkert at parter som er involvert i et eierskifte, for eksempel på grunn av tidsbegrensninger, kan gjennomføre alle trinnene som foreslås i veiledningen. Partene bør velge de elementene som er mest relevante for deres mål, for eksempel i henhold til virksomhetens størrelse og risiko.

Veiledningen inneholder en liste over direkte og underliggende risikodrivere. Direkte risikodrivere er forbundet med mennesker, prosesser og utstyr som er nødvendig for å håndtere identifisert risiko. De underliggende risikodrivere er mindre konkrete og forbundet med årsakene til salget av anlegget, holdninger i organisasjonen og kompetansen til både nåværende og nye eiere.

Det er utarbeidet et sett med egenvurderingsspmå for nåværende og potensielle nye eiere til hjelp for å vurdere hvor godt organisasjonen håndterer eierskiftet. Et trafikklyssystem benyttes for å gi en oversikt over egenvurderingen. Veiledningen inneholder også en liste over forhold som tilsynsmyndighetene bør vurdere før, under og etter et eierskifte.

En mal for transparens er utarbeidet som støtte for gjennomføring av teknisk due diligence. I malen er det listet opp hva slags dokumenter og informasjon som selger bør forventes å levere. Malen for transparens presenteres som en sjekklister til støtte for egenvurderingsspmålene.

Hvilke typer eierskifter omfattes av denne veiledningen?

Veiledningen gjelder for alle typer eierskifter, inkludert salg, fusjoner, oppkjøp, fiendtlige oppkjøp, oppdeling av et stort selskap og ledelses- eller medarbeideroppkjøp. For alle de nevnte transaksjonstypene bør det differensieres mellom eierskifter som vil føre til en endring i driftsledelsen av anlegget, og de eierskiftene der eksisterende personell og styringssystemer beholdes.

Målgruppe

Veiledningen er rettet mot involverte aktører i eierskifte ved anlegg som håndterer farlige kjemikalier, særlig ved små og mellomstore virksomheter. Den er også rettet mot virksomheter som har begrenset erfaring med håndtering av farlige kjemikalier, og begrensede tekniske ressurser. Veiledningen kan også være til hjelp for disse virksomhetene dersom de benytter seg av innleide ressurser for å håndtere hele eller deler av transaksjonen. Ledere er også en målgruppe for denne veiledningen, ettersom de har en sentral rolle når det gjelder å sørge for at risiko blir forstått fullt ut og håndtert på en effektiv måte både under og etter eierskiftet.

Betydningen av god informasjonsflyt ved eierskifte

Viktige forhold som blir oversett i forbindelse med et eierskifte i anlegg som håndterer farlige kjemikalier, kan potensielt ha katastrofale følger og resultere i store ulykker som forårsaker skade på mennesker, miljø og materielle verdier. Store ulykker kan også påvirke selve forretningsvirksomheten gjennom store økonomiske tap, alvorlig skade på omdømmet og direkte og indirekte sanksjoner fra myndigheter. I forbindelse med et eierskifte er anleggets driftsmessige risiko og den forretningsmessige risikoen nært knyttet sammen. Eksplosjonen ved BPs raffineri i Texas City i mars 2005 der 15 ansatte ble drept og 180 mennesker skadet, er ett eksempel på en ulykke der den tekniske granskingsrapporten direkte antydte et dårlig styrt eierskifte som en medvirkende faktor. Denne ulykken, og andre ulykker, har avdekket en manglende evne til å vurdere konsekvensene ved endringer og spesielt virkningen av organisatoriske endringer ved eierskifte.

Dette kan skyldes:

- manglende forståelse av hvor stort skadepotensialet ved anleggene og de involverte prosessene er
- for stort fokus på økonomiske hensyn under og etter eierskiftet (f.eks. forsøk på å maksimere produksjonen eller redusere kostnadene)
- mangel på forståelse, kontinuitet og/eller investering i prosessikkerhet og risikostyring fra den nye eierens side
- ny eiers manglende kjennskap til regelverk og nasjonale forventninger i landet der anlegget opererer
- manglende bevissthet om mulige forskjeller i organisasjonskultur og oppfatningen av risiko og ansvar på tvers av organisasjoner
- at spørsmål knyttet til risiko og prosessikkerhet ikke har blitt stilt under due diligence-prosessen
- tap av nøkkelpersonell i forbindelse med eierskiftet
- manglende engasjement og forpliktelse fra toppledelsen

Et godt styrt eierskifte kan også ha positive konsekvenser på en virksomhet, med mulige gevinster som:

- økt bevissthet om potensielle kostnader som følge av anleggets design og tilstand
- driftskontinuitet og risikostyring
- tilstrekkelig fokus på anleggsintegritet og vedlikehold
- å beholde nøkkelpersonell
- bevissthet om og planlegging for god prosessikkerhet

Nye eiere som har god kunnskap om prosessikkerhetsrisiko og har nødvendige ressurser, er best i stand til å håndtere sitt nye ansvar på en god måte. Hvis de ikke har egne spesialister, bør de vurdere å skaffe nødvendig ekspertise som kan gi støtte før, under og etter overtakelsen av anlegget. Alle som planlegger å kjøpe et anlegg som håndterer farlige kjemikalier, bør vurdere sin egen evne til å håndtere risikoen. Å si nei til et oppkjøp kan være en riktig avgjørelse etter en vurdering av risiko, anleggets tilstand og styringssystemer, og egen kompetanse.

Relasjoner og ansvar ved eierskifte

Det er en rekke interessenter og tredjeparter involvert i en eierskiftetransaksjon, som vist i figur 1 nedenfor. De viktigste aktørene er de nåværende og nye eierne. Disse kan være virksomheter med bakgrunn fra tilsvarende forretnings-/fagområder eller virksomheter uten spesialistkompetanse som eier en mer variert virksomhetsportefølje.

Figur 1: **Interessenter ved et eierskifte**

Kilde: OECD

Arbeidstakerne og ledelsen er de som i størst grad berøres direkte, ettersom de ikke bare drifter og vedlikeholder anlegget, men også er de som mest sannsynlig vil bli eksponert for konsekvensene av en ulykke og må håndtere den. Arbeidstakerne kan være ansatt i virksomheten eller ansatt gjennom en underleverandør. Tekniske oppgaver og vedlikeholdsoppgaver i anlegg som håndterer farlige kjemikalier blir i stadig større grad utført av eksterne, og innleid personell kan bli berørt i like stor grad som de faste arbeidstakerne. Arbeidstakerne og ledelsen har en nøkkelrolle i tilretteleggingen for en problemfri overlevering når eierskiftet finner sted. Det vil være klokt av de tidligere og nye eierne å informere og rådføre seg med arbeidstakerne eller arbeidstakernes representanter, både for å oppmuntre og sørge for kontinuitet før, under og etter den formelle overtakelsen.

Mange anlegg har dokumentasjon for sertifisering og verifikasjon både for anlegg og styringssystemer. Disse er en verdifull kilde til informasjon om anlegget, prosessene og menneskene som er nødvendig for å drifte anlegget på en sikker måte. Eventuelle tredjeparter som gjennomfører en teknisk gjennomgang i eierskifteprosessen, bør ha kompetanse til å bekrefte eller vurdere egnetheten til disse systemene både etter oppdrag fra nåværende eier og etter forespørsel fra potensielle nye eiere.

Tredjepartstjenester kan overføres fra én eier til den neste. Da blir det kontinuitet og mulighet til å fremheve eventuelle problemområder under overføringen.

På lignende måte kan forsikringsselskaper og eventuelle reassurandører ha vurdert, eller være i stand til å vurdere, anleggene ved å bruke sine egne metoder. Dette kan gi verdifull innsikt om de iboende risikofaktorene relatert til driften av denne type anlegg, og de faktiske risikofaktorene basert på tilstanden til anlegget.

Avhengig av det nasjonale regelverket, vil tilsynsmyndighetene i ulike land kunne ha forskjellige roller i forbindelse med et eierskifte. Tilsynsmyndighetens viktigste rolle er å regulere sikkerheten på anlegget og verifisere at anleggseieren har et styringssystem for sikkerhet på plass som beskytter arbeidstakerne, allmennheten og miljøet fra skader. I enkelte land kan det være nødvendig å informere myndighetene på forhånd, slik at de kan vurdere de potensielle nye eierens egnethet og godkjenne skiftet. I andre land har myndighetene ingen annen rolle utover å føre tilsyn med virksomheten og/eller vurdere den nye eierens styringssystem. Det forventes at en potensiell ny eier tar kontakt med tilsynsmyndighetene for informasjon om eierskiftet/overtakelsen av anlegget. Tilsynsmyndighetene vil informere den potensielle nye eieren om forventninger relatert til eierskiftet.

Trinnene frem mot kjøp av et anlegg

Teknisk gjennomgang - due diligence (forstå risikofaktorene)

Første trinn, som skjer før eierskiftet finner sted, er en teknisk gjennomgang. Dette er en undersøkelse av anlegget og tilhørende dokumentasjon slik at den potensielle nye eieren har tilstrekkelig informasjon for å ta beslutning om overtakelsen. Gjennomgangen setter den potensielle nye eieren i stand til å:

- samle inn informasjon om anleggets historie, f.eks. tidligere ulykker, nestenulykker, forurensing rundt anlegget
- identifisere eventuelt miljøansvar
- identifisere den største risikoen for ulykker, om disse håndteres på en effektiv måte og hvilke ressurser som er nødvendige
- verifisere anleggets status og integritet
- identifisere mangler og kostnader for utbedringer
- identifisere begrensninger for fremtidig drift

Den tekniske delen av due diligence-undersøkelsen skal både inneholde en gjennomgang av relevant dokumentasjon og et besøk på anlegget med samtaler med operatører, teknikere og ledere. Den potensielle nye eieren kan ha begrenset tid/mulighet/tilgang for gjennomgang på anlegget, men bør etter beste evne få et mest mulig komplett bilde av forhold som berører sikkerhet for arbeidstakere, prosessikkerhet, miljø sikkerhet og anleggsintegritet. På grunn av tidsbegrensninger kan gjennomgangene være stikkprøver i stedet for en fullstendig gjennomgang. Det er avgjørende at det gjennomføres et besøk på anlegget, så sant dette lar seg gjøre.

Tilgjengelighet, detaljnivå og kvalitet på informasjonen kan være en indikasjon på nåværende eiers¹ holdninger og kompetanse. På side 36 er det en liste (mal for transparens som støtte for due diligence) over alle dokumentene den potensielle nye eieren kan be den nåværende eieren om under due diligence-undersøkelsen.

Det kan være vanskelig for en potensiell eier å få detaljert informasjon om et anlegg før en transaksjon er gjennomført.

Ideelt sett bør gjennomgangen av dokumentene og anlegget utføres av erfarne ingeniører og ledere. I tillegg kan det være gunstig med ekspertise innen prosessikkerhet, konsekvensvurdering og risikostyring. Noen selskaper har egne ressurser tilgjengelig, mens andre vil ha behov for å bruke tredjepart for å få tilstrekkelig kompetanse. I sistnevnte tilfelle vil tredjepart sørge for at alle nøkkelementene i due diligence-prosessen blir tatt hensyn til.

Vurdering

Beslutningen om å ta over ansvaret for et anlegg som håndterer farlige kjemikalier bør ikke tas lett på. Den kan påvirke livene til ansatte, befolkningen i området, miljøet, eierens økonomiske fremtid og ansvaret og troverdigheten til de ansvarlige.

Den tekniske due diligence-gjennomgangen kan konkludere med at risikoen er for stor, og at investeringen som er nødvendig for å håndtere risikoen overstiger fordelene ved kjøpet.

Forberedelse: Gap-analyse og prioriteringer

Resultatene fra due diligence-gjennomgangen gir den nye eieren mulighet til å fastsette og mobilisere nødvendige ressurser for integrering av det nye anlegget i egen organisasjon. Resultater fra gjennomgangen vil gjøre det enklere å sette opp en integreringsplan. Planen bør inkludere behov for å gjenopprette anleggsintegritet, behov for å oppgradere anlegget til den nye eierens standarder, innarbeide den nye eierens styringssystemer og sikkerhetskultur. I planen bør behov for investeringer fremkomme. Ideelt sett bør det også utarbeides en plan for å overvåke fremdriften i integrasjonsfasen.

Integrasjon

Integrasjon er en kritisk fase i prosessen der anlegget overføres fra én eier til en annen. Nøkkelen til en vellykket integrasjon er tilstedeværelse på anlegget og samhandling med de ansatte.

For at integrasjonen skal bli så effektiv som mulig, bør den nye eieren plassere erfarne medarbeidere på det nyervervede anlegget fra første dag. Når ny eier har nøkkelposisjoner på det nye anlegget, kan selskapets standarder og myndighetskrav integreres på en svært effektiv måte. Dette vil også bidra til å formidle ny eiers sikkerhetskultur og etablere kommunikasjon med ansatte på anlegget. Forsinkelser i gjennomføringen av eierskiftet kan påvirke motivasjonen til arbeidstakerne, og kommunikasjon med personalet er avgjørende i denne fasen. Ny eier bør tidlig kommunisere hva som er bra, og hva som bør forbedres på anlegget. For de ansatte kan det være svært motiverende å se forbedringer i sikkerheten på anlegget, og de bør derfor involveres tidlig i arbeidet med en eventuell forbedringsplan. De ansattes tilfredshet og holdninger etter eierskiftet kan følges opp gjennom regelmessige undersøkelser eller systemer for tilbakemeldinger.

Implementering

Overgangen fra ett styringssystem og én kultur til en annen vil ta tid og det bør tas hensyn til dette ved håndteringen av risiko i overgangsperioden. Retting av mangler og iverksetting av forbedringer kan ta tid. Det kan derfor være nødvendig med strenge restriksjoner for driften, eller stenging av anlegget, frem til utbedringer er gjennomført.

Note

- 1 I noen typer eierskifte, for eksempel fiendtlig oppkjøp, er dette kanskje ikke mulig eller svært begrenset.

Risikofaktorer knyttet til eierskifte i et anlegg som håndterer farlige kjemikalier

Et eierskifte kan håndteres på en god måte dersom det er stabilitet i ledelsen av anlegget gjennom hele transaksjonen. En ny eier kan bidra til en bedring i sikkerhetstilstanden til et anlegg. Hvis prosessen ikke håndteres på en god måte, kan sikkerheten i anlegget svekkes under og etter eierskiftet. Målet med dette kapittelet er å belyse noen av de viktigste risikofaktorene som kan føre til at sikkerheten ved et anlegg svekkes etter et eierskifte.

Det er to ulike grupper av risikodrivere som kan variere før, under og etter eierskiftet. Disse er som følger:

Underliggende risikodrivere

De underliggende risikodriverne er viktige, men vanskelige å måle og vurdere. De omfatter holdningene og lederskapet til de ansvarlige, anerkjennelse av risiko, forpliktelsen til å håndtere risikoen, investering i sikkerhets- og risikostyring.

Underliggende risikodrivere kan være: årsakene til salget av et anlegg, holdningen til den nåværende eieren og type overtakelse. Kunnskap om disse risikodriverne vil lette innhenting av kritisk informasjon om potensielle risikofaktorer, som for eksempel:

- Årsaken til salg og type overtakelse:
 - ▶ Anlegget som selges, kan være gammelt, utdatert eller i dårlig forfatning.
 - ▶ Anlegget kan de siste årene ha lidd under kostnadskutt, manglende investeringer, manglende vedlikehold og/eller for lite ressurser.
 - ▶ Anlegget kan ha blitt, eller er i fare for å bli, ulønnsomt.

- ▶ Salget kan være et resultat av insolvens
- ▶ Nåværende eier er ikke i stand til å håndtere risikoen ved anlegget.
- ▶ Anlegget kan bli solgt av nåværende eier fordi selskapet anser at risikoen ikke står i forhold til gevinstene.
- Holdningene, kompetansen og ressursene til den potensielle nye eieren, som kanskje
 - ▶ kan sette strengere krav til driftsresultater, noe som kan føre til en langsiktig ugunstig virkning på den samlede risikoen
 - ▶ ikke er kjent med håndtering av risiko forbundet med anlegg som håndterer farlige kjemikalier
 - ▶ har begrenset erfaring med håndtering av risiko for store ulykker og de spesifikke risikofaktorene forbundet med anlegget
 - ▶ ikke gjennomfører eller gjennomfører en ufullstendig due diligence-gjennomgang knyttet til risiko, prosessikkerhet og miljø
 - ▶ utpeker en driftsansvarlig med utilstrekkelig kompetanse
 - ▶ ikke er kjent med nasjonalt regelverk i landet der det nyervervede anlegget er lokalisert
 - ▶ ikke har tilstrekkelige tekniske ressurser eller sikkerhetsressurser til å sørge for sikker drift av anlegget
 - ▶ har en helt annen tilnærming til sikkerhet og risikostyring enn hva som er tilfelle i det anlegget som kjøpes. For eksempel kan ny eier introdusere krav til høy sikkerhet på et anlegg der sikkerhetsbevisstheten er lav. Eller en ny eier med liten risikoforståelse tar over et anlegg med høy sikkerhetsstandard
 - ▶ ikke har tilstrekkelig oppmerksomhet på integrasjonsprosessen, for eksempel at det ikke utpekes egne medarbeidere til nøkkelposisjoner de første årene etter oppkjøpet
- Usikkerhet, ustabilitet, forstyrrelser, frustrasjoner og endringer før, under og umiddelbart etter eierskiftet, for eksempel
 - ▶ blant ansatte, spesielt hvis transaksjonen innebærer overgang til en ny operatør eller betydelige endringer i personell

- ▶ bekymring for fortsatt ansettelsesforhold, vilkår, betingelser og fordeler som for eksempel endrede pensjonsrettigheter
- ▶ usikkerhet om anleggets fremtid eller spekulasjoner om den nye eierens fremtidige planer, som fører til uro og manglende fokus på sikker drift
- ▶ tap av nøkkelpersonell og manglende engasjement fra gjenværende personell som følge av en lang periode med usikkerhet før eierskiftet

Direkte risikodrivere

Direkte risikodrivere kan være forståelsen av anleggets risiko, anleggets utforming og tilstand, og menneskene og prosessene som er nødvendige for å forebygge og håndtere en stor ulykke. Disse kan måles eller vurderes som en del av den tekniske due diligence-gjennomgangen.

Direkte risikodrivere kan være:

- Den iboende risikoen som er grunnlaget for enhver risikovurdering utgjøres av risikofaktorer på anlegget, som for eksempel: typer farlige kjemikalier, mengden kjemikalier, lagring og håndtering, prosessautomatisering og effektivitet, transport og rørledninger, lay-out, design og alder, avstand mellom anlegg og oppholdssted for ansatte, tilstøtende industri, allmennheten og sårbare økosystemer.
- Tap av eller mangel på kunnskap om farer og risiko, enten gjennom manglende bevissthet, eller som følge av at den tidligere eieren ikke leverer informasjon, eller at den nye eieren ikke ber om det.
- Alder og design: utdaterte designstandarder, dårlig lay-out, utdaterte sikkerhets- og backupsystemer, uegnet design eller modifikasjoner.
- Tilstand: korrosjon, erosjon, materialtretthet og manglende testing, inspeksjon og vedlikehold.
- Uriktig, utdatert eller manglende dokumentasjon, inkludert tegninger, planer, logger og andre registreringer.
- Nøkkeloppgaver (f.eks. vedlikehold) blir satt ut til tredjepart som får for lite oppfølging og informasjon om prosessikkerheten på anlegget.
- Tap av nøkkelpersonell og erfaring fra drift av anlegget.
- Mangel på effektive styringssystemer for sikkerhet og prosessikkerhetsstyring før, under og etter eierskifte.

- Gjentatte eierskifter som resulterer i hyppig utskiftning av sikkerhetsstyringssystemer, utilstrekkelig opplæring og mangelfull kommunikasjon.

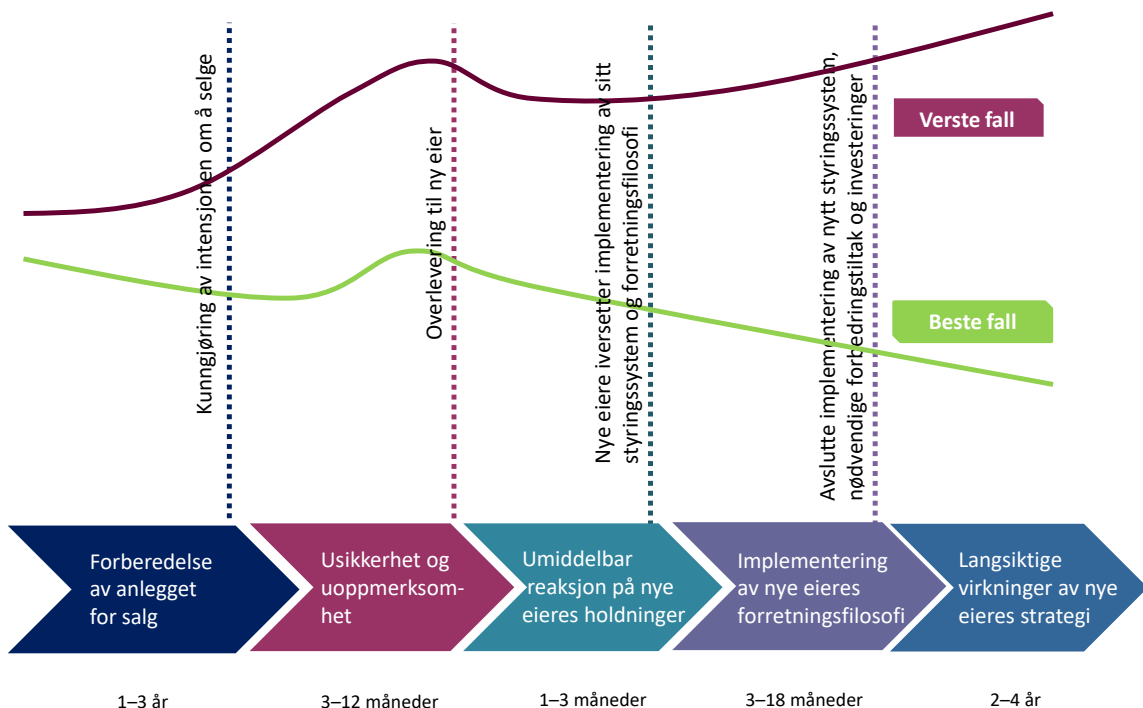
Tidslinjer og risiko

Prosessen med eierskifte kan deles inn i fem faser, som vist i figur 2. I disse periodene kan risiko øke og minske i forhold til årsaken til salget og holdningene til selgeren og kjøperen. Figuren illustrerer det beste og verst tenkelige tilfellet (se den grønne og røde linjen i figur 2). Eierskifte kan innebære kompliserte trinn og forhandlinger, og de fem fasene er ment å gi en forståelse for prosessen.

I den første fasen kan en ansvarlig og sikkerhetsbevisst eier aktivt forberede anlegget for salg ved å identifisere og rette mangler og sørge for at effektive risikostyringsprosesser er klare for overføring til den nye eieren (grønn linje). Dersom anlegget selges fordi det ikke er lønnsomt, kan det være mangelfullt vedlikeholdt og nøkkelpersonell kan ha sluttet (rød linje). Ved et eventuelt fiendtlig oppkjøp bør det påregnes at styringssystemene, personell og anlegg er i samme tilstand som nåværende eier har definert som sin standard, og at risikoen derfor vil være uendret.

Den andre fasen starter når anlegget legges ut for salg eller det kommer et uoppfordret tilbud om kjøp. Dette kan påvirke ansatte på ulik måte. Hvis salget oppfattes negativt, kan det føre til at de ansatte fokuserer på om de fortsatt vil ha en jobb og betingelser for sin stilling, i stedet for sikker drift og risikostyring. Ledelsen kan i perioden før salg fokusere for mye på å forberede anlegget for salg, i stedet for sine daglige oppgaver og sikker drift av anlegget. Dette vil nesten alltid føre til noe økning av risiko på kort sikt. Går prosessen for fort, kan det forverre risikonivået. Nåværende eiere vil forberede seg på salg og overlevering. Kvaliteten på forberedelsene kan variere fra overfladiske presentasjoner av anleggets tilstand og risikostyringssystemer, til en mer grundig gjennomgang for å sikre at effektive styringssystemer er på plass til overtakelsen skjer.

Figur 2: Potensiell risikoprofil under eierskifte

Merknad: Alle fasene som er presentert i figur 2, er ikke nødvendigvis relevante for alle eierskifter.

Kilde: OECD

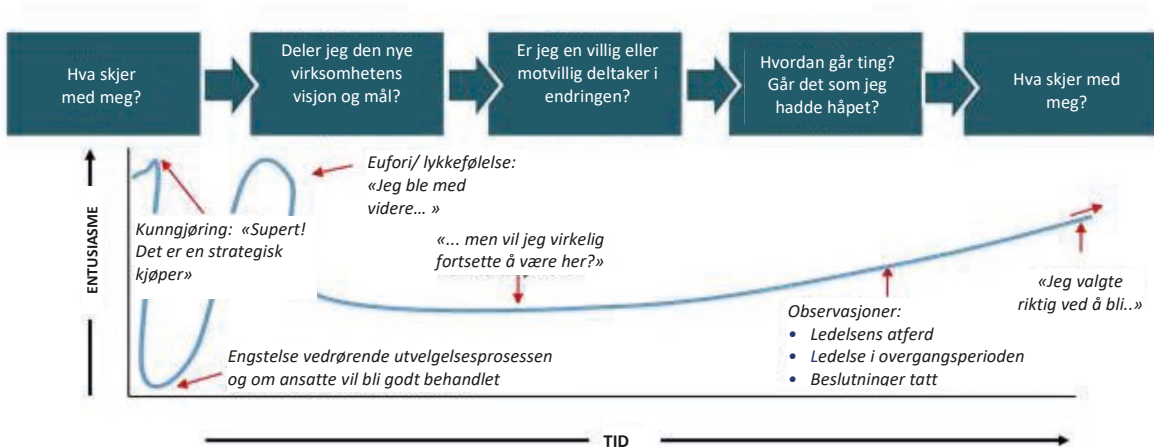
Den tredje, og potensielt kortere fasen er de første ukene og månedene etter eierskiftet. På dette tidspunktet kan nye eiere gjøre utskiftinger av nøkkelpersonell. For stor vektlegging av kostnader og produksjon uten hensyn til risiko, kan ha en ugunstig effekt. I denne fasen kan et manglende engasjement for å ta risikostyring på alvor gjenspeiles i holdningene og handlingene til arbeidstakerne. Det kan også føre til ytterligere tap av nøkkelpersonell.

I de etterfølgende månedene, den fjerde fasen, kan engasjementet og intensjonene til de nye eierne bli tydeligere gjennom etablering eller forbedring av risikostyringssystemene, retting av feil i anleggets integritet og investeringer for å redusere risikoen ytterligere. Alternativt kan det i denne perioden bli synlig at den nye eieren går i motsatt retning. Den positive eller negative atferden vil ha betydning for den femte fasen når langtidseffekten av eierskiftet blir synlig.

I den femte fasen blir langtidseffektene av eierskiftet synlig. Da vil den nye eierens holdninger og engasjement være realisert. Rettelser og forbedringer av anlegget vil ha blitt gjennomført, eller anleggsintegriteten har blitt svekket. Endringer i styringssystemer kan ha ført til en revitalisering av sikkerhetskulturen med bedre kontroll over arbeidet, forbedret kompetanse og økt stabilitet. Alternativt kan risikoen ha økt fordi styringssystemer blir ignorert eller blir ineffektive, og de ansatte blir desillusjonerte og uengasjerte.

Gjennom hele prosessen er de ansattes reaksjon på eierskiftet en viktig risikofaktor. Kritiske faser er illustrert i figur 3 nedenfor:

Figur 3: **Ansattes mulige reaksjon på integrering**

Kilde: Figur av Yara International, hentet fra en presentasjon av Jan-Petter Fossum, SVP & Head of Corporate HESQ, Yara International, Norway, for OECDs ekspertgruppe om «Developing Guidance for Ownership Change in Hazardous Facilities», Paris, 4.mai 2017.

Sjekkliste for egenvurdering

Sjekklistene for egenvurdering tar sikte på å hjelpe involverte parter med å forberede et eierskifte. Sjekklistene inneholder spørsmål som selger bør vurdere før det annonseres at virksomheten vurderes solgt, og spørsmål som kan brukes til å gjøre bakgrunnsundersøkelser før et eventuelt kjøp. Spørsmålene kan også være til hjelp for andre som kan bli berørt av eierskiftet.

Sjekklisten inneholder spørsmål knyttet til direkte risikofaktorer som for eksempel anlegg, mennesker og prosesser. Den inneholder også spørsmål om mer grunnleggende faktorer knyttet til eget ansvar, og spørsmål relatert til andre interessenters holdninger og intensjoner.

Du trenger ikke å bruke hele sjekklisten, men du kan velge de spørsmålene som er mest relevante for ditt formål (f.eks. i henhold til anleggets størrelse og risiko og hvilken rolle du har).

Spørsmålene er ment å bli besvart ved hjelp av «trafikklys».

1 = Ja, og jeg kan vise det

2 = Usikker, jeg må finne ut mer, eller dette er pågående arbeid

3 = Nei, jeg tror det er et gap

Egenvurderingsspørsmål for nåværende eier

Nåværende eier må fokusere på sitt juridiske ansvar når de overdrar et anlegg som håndterer farlige kjemikalier. Sjekklisten inneholder en rekke punkter som er viktige for å oppfylle dette ansvaret. Disse spørsmålene kan være lettere å besvare ved et planlagt salg. Spørsmålene kan bli vanskeligere å besvare ved et fiendtlig oppkjøp.

Planleggingsfasen				
01	<p>Har du bestemt hvilken informasjon du bør gi til den nye eieren for å sikre kontinuitet og sikker drift, i tillegg til den dokumentasjonen som er nødvendig for å overholde bestemmelser i nasjonalt regelverk?</p> <p>➤ a. Har du gjennomgått denne informasjonen for å sikre at den er fullstendig og oppdatert?</p> <p>➤ b. Har du sørget for at denne informasjonen blir gjort tilgjengelig på en måte som gjør det enkelt for den nye eieren å gjennomgå den?</p> <p> TIPS <i>Tips: Du finner en detaljert liste over dokumentene du bør dele med den nye eieren i malen for transparens på side 36.</i></p>	☐	☐	☐
02	<p>Har du avtalt et møte med den nye eieren for å diskutere relevante problemstillinger og overlevere nødvendig informasjon og dokumentasjon?</p>	☐	☐	☐
03	<p>Har du planlagt et anleggsbesøk med den nye eieren og planlagt å møte ulike deler av driftsorganisasjonen?</p>	☐	☐	☐
04	<p>Er du tilstrekkelig oppmerksom på hvilket ansvar du har for å sørge for et sikkert eierskifte?</p> <p>➤ a. Vet du hvilket ansvar du fortsatt vil ha etter eierskiftet, og hvor lenge du vil ha det?</p>	☐	☐	☐
05	<p>Vet du om du er pålagt å informere myndighetene om dine intensjoner om å selge og om hvem som kan bli den nye eieren?</p> <p> TIPS <i>Ikke nøl med å ta kontakt med relevante tilsynsmyndigheter for å få mer informasjon om deres rolle under et eierskifte og hvilken støtte de kan tilby.</i></p>	☐	☐	☐

Underliggende risikodrivere, holdninger og ansvar				
<p>01 Er du sikker på at du har en fullstendig forståelse av anleggets risiko, og at du har effektive prosesser på plass for å forebygge og begrense risikoen?</p> <p> TIPS Du kan se OECDs Veiledning om virksomhetsstyring for prosessvirksomhet for å teste hvor bevisst du er på prosessikkerheten i anlegget.</p>	☐	☐	☐	
<p>02 Er du forberedt på å dele informasjon om risikoen, anleggets tilstand (alle kjente eller antatte sikkerhetsproblemer) og styrker og svakheter i nåværende styringssystem med den nye eieren?</p>	☐	☐	☐	
<p>03 Har du vurdert konsekvensene av et mulig tap av sikkerhetskritisk personell?</p> <p> TIPS Det kan være hensiktsmessig å gjøre en gjennomgang av prosedyrene for å påse at sikkerhetsnivået ikke blir negativt påvirket. Særlig viktig er vurdering av konsekvenser eventuelle personellutskiftninger vil ha på selskapets sikkerhetskultur.</p>	☐	☐	☐	
<p>04 Har du planlagt hvordan du skal holde ansatte tilstrekkelig informert for å unngå usikkerhet og ustabilitet som igjen kan føre til farlige situasjoner i perioden umiddelbart før og etter overleveringen?</p>	☐	☐	☐	

Direkte risikodrivere: tekniske spørsmål, personal- og ledelsesspørsmål				
01	Har du identifisert sikkerhetskritiske problemstillinger som det må fokuseres på i perioden før eierskiftet?	☐	☐	☐
02	Har du identifisert saker som ikke er løst fra tidligere inspeksjoner eller vurderinger som må følges opp og løses av den nye eieren?	☐	☐	☐
03	Har du informert den nye eieren om tekniske eller driftsmessige problemstillinger av sikkerhetskritisk betydning?	☐	☐	☐
04	Har du sendt den nye eieren a) all relevant informasjon om anlegget som er gitt til tilsynsmyndighetene og b) all relevant informasjon som vedrører etterlevelse av nasjonalt regelverk.	☐	☐	☐
05	Har du utarbeidet en fullstendig liste over sikkerhetskritiske oppgaver i anlegget som er outsourcet, og kontaktopplysninger til de eksterne selskapene som skal gjennomføre hver av disse oppgavene?	☐	☐	☐
06	Har du identifisert miljøforurensningsproblemer knyttet til anlegget som den nye eieren må være oppmerksom på?	☐	☐	☐

Sørg for følgende:

1. Oppsummer identifiserte avvik og utarbeid en plan for å rette dem.

2. Utarbeid en plan for overlevering av dokumentasjon og plan for de ulike prosessene som skal finne sted før overtakelse (du kan se malen for transparens på side 36).

3. Sørg for at anlegget er i tilfredsstillende teknisk stand. Utarbeid eventuelt en liste over mangler, utestående vedlikehold og andre uløste saker.

4. Bli enig med den nye eieren om en overgangsplan for nøkkelpersonell.

Egenvurderingsspørsmål for den nye eieren

Hovedspørsmålene for alle som har til hensikt å overta et anlegg som håndterer farlige kjemikalier er: *Er du kompetent til å ta over ledelsen av et anlegg som håndterer farlige kjemikalier og er du forberedt på å ta ansvar for risikoen hvis du gjør det.* Disse spørsmålene vil hjelpe deg med å forstå ansvaret du vil få.

Planleggingsfasen				
01	<p>Har du forberedt en liste over den dokumentasjon du vil be nåværende eier om?</p> <p> TIPS <i>Tips: Du finner en detaljert liste over dokumentene du bør dele med den nye eieren i malen for transparens på side 36.</i></p>	☐	☐	☐
02	<p>Har du avtalt et møte med den nåværende eieren for å diskutere relevante problemstillinger og innhente all nødvendig informasjon og dokumentasjon?</p> <p> a. Har du avtalt en tidsplan for levering av den nødvendige dokumentasjonen med den nåværende eieren?</p> <p> TIPS <i>Tilgjengelighet av, detaljnivå og kvalitet på informasjonen kan være en indikasjon på kompetansen og ansvarsfølelsen til nåværende eier.</i></p>	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
03	<p>Har du avtalt et besøk på anlegget med den nye eieren og samtaler med driftspersonell.</p> <p> a. Har den nåværende eieren gitt deg tilstrekkelig mulighet for å besøke anlegget?</p> <p> TIPS <i>Du bør på forhånd utarbeide en liste over hva du ønsker å spørre nåværende eier om, samt de viktigste områdene i anlegget du ønsker å få tilgang til.</i></p>	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
04	<p>Har du sørget for at gjennomgangen av dokumentasjonen og besøket på anlegget blir utført av erfarne ingeniører og ledere?</p> <p> TIPS <i>I store virksomheter kan ekspertisen finnes internt, små virksomheter kan ha behov for å bruke tredjeparter for å sikre at den riktige kompetansen er tilgjengelig.</i></p>	☐	☐	☐
05	<p>Kjenner du til årsaken til salget av anlegget?</p> <p> a. Vet du om og eventuelt hvordan salget kan påvirke driften av anlegget, kontinuitet av nøkkelpersonell, investeringer og risikoforhold?</p>	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
06	<p>Har du vurdert å trekke deg fra avtalen hvis</p> <ul style="list-style-type: none"> • risikoen knyttet til anlegget er for høy eller • tiden, arbeidet og investeringer som trengs for å oppgradere anlegget kan gjøre fremtidig drift ulønnsom? 	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐

 Underliggende risikodrivere, holdninger og ansvar			
01 Er du kjent med ditt juridiske ansvar knyttet til overtakelse av et anlegg som håndterer farlige kjemikalier?	☐	☐	☐
02 Er du tilstrekkelig kjent med regelverket i landet der anlegget er lokalisert? TIPS <i>Ikke nøl med å ta kontakt med relevante myndigheter for å få mer informasjon om deres rolle under et eierskifte og hvilken støtte de kan tilby.</i>	☐	☐	☐
03 Har du den nødvendige kompetansen til å drive dette anlegget, og til å håndtere risikoen for store ulykker, eller har du engasjert en operatør som ivaretar dette på dine vegne?	☐	☐	☐
04 Har du vurdert risikoen med å ta over anlegget, ikke bare for arbeidstakerne og omgivelsene, men også for deg personlig og for virksomheten? TIPS <i>Du bør gjennomføre en samlet vurdering av relevant risiko.</i>	☐	☐	☐
05 Forstår du mulige konsekvenser (brann, eksplosjon, giftig eksponering) av et utslipp av farlige stoffer fra anlegget og omfanget av dem.	☐	☐	☐
06 Er du forberedt på å investere i og vedlikeholde anlegget og tilhørende styringssystemer, samt opprettholde og eventuelt styrke de ansattes kompetanse, slik at anleggets risiko håndteres.	☐	☐	☐
07 Har du et styringssystem som sikrer at anlegget driftes i overensstemmelse med nasjonalt regelverk og egne standarder?	☐	☐	☐
08 Har du vurdert hvilke potensielle konsekvenser eierskiftet kan få for anlegget, særlig med hensyn til en endring i ledelse, eventuell nedbemanning og/eller endring i sikkerhetskritisk personell. TIPS <i>Det kan være lurt å sette i gang en gjennomgang av prosedyrene for å sørge for at sikkerheten ikke blir negativt påvirket, særlig vil personellutskiftninger kunne påvirke virksomhetens sikkerhetskultur.</i>	☐	☐	☐
09 Har du planlagt hvordan du skal holde ansatte tilstrekkelig informert for å unngå usikkerhet/ustabilitet som kan føre til farlige situasjoner i perioden umiddelbart etter eierskiftet?	☐	☐	☐

Direkte risikodrivere: tekniske spørsmål, personal- og ledelsesspørsmål				
01	Har du fått informasjon om eventuelle uløste sikkerhetskritiske forhold fra tidligere inspeksjoner (utført av anleggspersonell og/eller offentlige myndigheter), som du må håndtere.	☐	☐	☐
02	Har du mottatt informasjon fra den nåværende eieren om tekniske eller driftsmessige problemstillinger av sikkerhetskritisk betydning?	☐	☐	☐
03	Har du identifisert sikkerhetskritiske forhold det må fokuseres på i perioden umiddelbart etter eierskiftet?	☐	☐	☐
	 TIPS Hvis du etter en vurdering konkluderer med at anlegget ikke oppfyller egne standarder eller internasjonalt akseptert sikkerhetsnivå, bør du lage en plan for å sørge for at installasjonen oppgraderes til ønsket nivå innen rimelig tid.			
04	Vet du hvilke stillinger innen drift, vedlikehold og arbeidsledelse som er viktige for sikker drift og hvordan disse rollene skal ivaretas i den videre driften?	☐	☐	☐
05	Har du bedt om en fullstendig liste over alle sikkerhetskritiske oppgaver på anlegget som er outsourcet, og en liste over eksterne firmaer som skal utføre disse oppgavene?	☐	☐	☐
06	Er du kjent med ulykker eller nestenulykker og forhold som skal følges opp etter undersøkelser, som du som en ny eier må fokusere på?	☐	☐	☐
07	Er du kjent med tidligere organisatoriske problemer som kan være viktig for den fremtidige driften av anlegget? > a. Har du sett på data om utskiftning av personell? (stor turnover kan være et varselstegn)	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
08	Vet du om det er noen miljømessige forpliktelser forbundet med anlegget, og er du oppmerksom på ny eller nåværende eiers miljøansvar for kjent og/eller ukjent forurensning?	☐	☐	☐
09	Har du kjennskap til noen spesiell risiko for cyberangrep og ondsinnede handlinger mot anlegget? > a. Har du spurt nåværende eier om det er utarbeidet planer for å beskytte anlegget mot denne typen angrep?	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐

				
<p>10 Har du vurdert i hvilken grad anlegget kan påvirkes av eksterne risikofaktorer, for eksempel naturkatastrofer?</p> <p> TIPS Eksterne faktorer varierer svært mye fra land til land og område til område.</p>	☐	☐	☐	
<p>11 Har du mottatt dokumentasjon/informasjon fra den tidligere eieren for å underbygge svarene på spørsmålene ovenfor?</p> <p>a. Samsvarer dokumentasjonen som er gitt, med virkeligheten?</p>	☐	☐	☐	
<p>12 Har du vurdert å be om informasjon fra tidligere eiers forsikringsselskap vedrørende deres vurdering av anleggets risiko?</p>	☐	☐	☐	
<p>13 Har du utarbeidet en strategisk plan for integrering av det nye anlegget i egen organisasjon? Planen bør inkludere mulig behov for oppgraderinger av anlegget til egen standard, behov for investeringer og eventuelt behov for endringer i sikkerhetskultur.</p> <p> TIPS Denne planen bør også omfatte plassering av erfarne ansatte fra egen virksomhet i det nye anlegget fra dag 1 etter at avtalen er inngått. Når disse har nøkkelposisjoner på anlegget, vil de være i stand til å integrere eventuelle nye standarder på en effektiv måte.</p>	☐	☐	☐	
<p>14 Har du planlagt å bruke tid på det nye anlegget og snakke med ansatte i løpet av integrasjonsprosessen?</p> <p> TIPS Kommunikasjon med ansatte er svært viktig, særlig i integrasjonsprosessen. Ansatte må forstå hva som er bra, og hva som bør forbedres på anlegget. Det å se forbedringer av sikkerheten på anlegget kan være en betydelig motivasjon for de ansatte. De ansattes tilfredshet og holdninger etter eierskiftet kan sjekkes ut gjennom jevnlig spørreundersøkelser.</p>	☐	☐	☐	
<p>15 Har du utarbeidet en plan for å overvåke prosessen under integrasjonsfasen?</p>	☐	☐	☐	
<p>16 Har du sikret at virksomhetens relevante sikkerhetsstrategier og system for forebygging, beredskap og håndtering av kjemikalieulykker er fulgt etter eierskiftet?</p>	☐	☐	☐	

Sørg for følgende:

1. Oppsummer identifiserte avvik og utarbeid en plan for å rette dem.

2. Gjennomgå risikovurderingen for å forsikre deg om at den er fullstendig og korrekt, og at det er planlagt nødvendige tiltak for å ivareta fortsatt sikker drift av anlegget.

3. Bli enig med nåværende eier om en plan for overtakelse av nøkkelpersonell.

4. Identifiser og planlegg alle umiddelbare tiltak som kan bli nødvendige etter overtakelsen av anlegget, herunder inspeksjoner, vedlikehold, rekruttering av nøkkelpersonell og innleie av kompetanse.

5. Utarbeid et langsiktig forbedringsprogram på grunnlag av innsamlet informasjon.

6. Kontakt relevante tilsynsmyndigheter og avtal eventuelt et møte vedrørende overtakelsen.

Faktorer tilsynsmyndigheter / offentlige myndigheter bør vurdere

Myndighetenes rolle er, med utgangspunkt i regelverket, å påse at virksomheter iverksetter nødvendige tiltak for å beskytte arbeidstakere, allmenheten og miljøet ved eierskifter i anlegg som håndterer farlige kjemikalier. Myndighetene gjør dette ved å følge opp at virksomheter etterlever relevant lovgivning og sørger for sikker drift. Offentlige myndigheter bør oppfordre til åpenhet i eierskifteprosesser for å sikre at alle nødvendige tiltak blir ivaretatt. I tillegg bør myndighetene bidra til en god dialog med potensielle selgere og kjøpere som tar kontakt.

Avhengig av regelverket i landet og eventuell taushetsplikt bør offentlige myndigheter:

- Stille spørsmål om salg, restrukturering osv. i kontakt med virksomheten. Dette gjør at tilsynsmyndigheten kan motta informasjon tidligst mulig.
- Informere nåværende eier om ansvaret for sikker drift av anlegget fram til ny eier overtar driften.
- Identifisere utestående forhold fra tilsyn og saksbehandling som må følges opp.
- Informere nåværende og potensielt nye eiere samt due diligence-konsulenter om veiledning for eierskifte (legg på tilsynsmyndighetens nettsted).
- Bruk tilsyn, møter etc. til å informere nåværende og potensiell ny eier om myndighetenes rolle og hva slags informasjon offentlige myndigheter kan gi i løpet av prosessen.
- Ved informasjon om et eierskifte, ta gjerne initiativ til et møte med den nye eieren for å diskutere hvordan de vil sørge for fortsatt sikker drift. Informer om krav i regelverket og dokumentasjon som må fremlegges. Bli enige om en tidsplan for videre oppfølging.
- Juster tilsynsplanen for anlegget for å sikre en god myndighetsoppfølging i en tidlig fase av eierskiftet.
- Følg opp utestående forhold fra tidligere tilsyn og saksbehandling og bli enig om en plan for å avslutte disse.

- ▶ Med bakgrunn i kunnskapen om anlegget, vurder om det er sikkerhetskritiske forhold som må følges opp nærmere på grunn av eierskiftet. Nøkkelpetanse, leverandører og virksomhetens styring av endringer kan være viktige faktorer å følge opp.
- ▶ Ved tilsyn, spør også ansatte om hvordan eventuelle organisatoriske endringer fungerer og hvordan sikkerhetskritiske forhold ivaretas etter eierskiftet.

Mal for transparens til støtte for gjennomføring av teknisk due diligence

Malen for transparens er en sjekklister til støtte for egenvurderingsspørsmålene. Malen inneholder en oversikt over informasjon nåværende eier av anlegget bør kunne fremlegge for å bistå potensielle nye eiere og andre involverte når de skal vurdere anleggets sikkerhetsstatus. Dokumentene bør være tilgjengelige før og under transaksjonen. Formålet med listen er å presentere noen viktige elementer for å sikre en godt informert transaksjon for alle engasjerte parter.

Vær oppmerksom på at oversikten er omfattende men ikke uttømmende. Dersom potensiell ny eier ikke har mulighet til å gjennomgå all dokumentasjonen, bør gjennomgang av det som er viktigst prioriteres. Due diligence-undersøkelsen bør tilpasses anleggets størrelse og risiko.

For noen typer anlegg inneholder oversikten dokumenter som ikke er relevante. Velg de delene som dekker ditt behov.

Dokumentgjennomgangen bør suppleres med besøk på anlegget for å kontrollere at dokumentasjonen samsvarer med virkeligheten.

Dokument eller informasjon som bør fremlegges	Spørsmål som kan stilles som del av den tekniske due diligence-prosessen
<p>Oversikt over anlegget</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Farlige stoffer som håndteres og produseres ➤ Kapasitet og alder på anlegget som håndterer og/eller produserer farlige stoffer ➤ Intern transport og lagring av farlige kjemikalier ➤ Infrastruktur/hjelpesystemer (elektrisitet, gass, vann) ➤ Pålitelighet for vann- og energiforsyning ➤ Utslipp fra anlegget (f.eks. vann fra brannslukking, farlig avfall) ➤ Forurensning av grunn, områder med risiko for udetonerte eksplosiver ➤ Situasjonsplan/ lay-out for anlegget ➤ Lokalisering av anlegget og mulig risiko fra nærliggende anlegg / annen ekstern påvirkning ➤ Liste over samtykker og tillatelser ➤ Liste over oppgaver som er outsourcet og kontaktopplysninger til leverandører ➤ Relasjoner og evt. gjensidig avhengighet med nærliggende anlegg og virksomheter ➤ Rapporter fra forsikringselskap 	<ul style="list-style-type: none"> • Finnes det en liste med oversikt over farlige kjemikalier som håndteres eller produseres på anlegget (CAS-nummer, mengder, kapasitet)? • Er innholdet av farlig stoff i ulike anleggsenheter, rørledninger, beholdere og andre lagerenheter tydelig identifisert? Finnes det beskrivelser av utstyr som er installert for å forhindre og begrense overfylling/utslipp? • Finnes det en anleggs- og prosessbeskrivelse med informasjon om mottak og lagring av farlige kjemikalier og andre råstoffer, prosessen, gjennomstrømning, eventuelle farlige mellomprodukter, lagring og eksport av sluttprodukt? • Er kontrollrom lokalisert slik at de kan bli berørt ved brann eller eksplosjon og er de eventuelt dimensjonert til å motstå virkningene?
<p>Teknisk informasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Anleggstegninger ➤ Teknisk flytskjema (P&ID's) ➤ Utstyrsspesifikasjoner ➤ Årsaks- og virkningsdiagrammer ➤ Plassering av lagertanker og beskrivelse av tankenes integritet ➤ Drift og vedlikeholdsmanualer 	<ul style="list-style-type: none"> • Finnes det en oppdatert oversikt over tegninger for anlegget, prosessen, layout og rørledninger? Er oversikten komplett? • Finnes tegningene i et format som man kan få tilgang til, bruke og oppdatere (papir, pdf, CAD)? • Er alle lokasjoner for nåværende og tidligere lagerbeholdninger og lagerområder kjent? • Foreligger det as-built dokumentasjon for tanker og utstyr? Er dokumentasjon fra gjennomført vedlikehold og tilstandskontroll for tanker, utstyr og rørledninger tilgjengelig? • Er instruksjons- og vedlikeholdsmanualer for alt viktig utstyr tilgjengelig?

Dokument eller informasjon som bør fremlegges	Spørsmål som kan stilles som del av den tekniske due diligence-prosessen
<p>Risikovurderinger</p> <ul style="list-style-type: none"> > HAZOP- og/eller HAZID-rapporter > Andre prosessikkerhets studier (PHA) > Status for forutsetninger, anbefalinger og oppfølging av disse > Kvantitative og/eller kvalitative risikovurderinger for anlegget (brann, eksplosjon, giftige utslipp og annen forurensning) > Vurdering av risiko fra omgivelsene, herunder naturkatastrofer > Konsekvenser av et worst case scenario 	<ul style="list-style-type: none"> • Er det gjort risikovurderinger av alle deler av anlegget, og er disse tilgjengelige? Hva slags typer risikoanalyser og vurderinger er gjennomført? Er disse oppdatert? • Er alle forutsetninger og anbefalinger fulgt opp og implementert, og på hvilken måte (fullt ut eller bare delvis adressert med prosedyremessige og operative tiltak)? • Er konsekvensmodellering gjennomført for alle deler av anlegget hvor farlig stoff kan komme på avveie? Dette kan for eksempel omfatte: <ul style="list-style-type: none"> ⇒ utslipp og akkumulering av brennbar og giftig gass ⇒ brann ⇒ gassky som eksploderer ⇒ eskalering til konstruksjoner, bygninger, lagre og rørledninger ⇒ eksterne virkninger? • Er en kvalitativ eller kvantitativ risikovurdering gjennomført for deler av eller hele anlegget? Hva er risikoen for personell, omkringliggende bolig- og industriområder og miljøet? • Er det noen potensielle langsiktige negative helseeffekter fra eksponering av kjemikalier for ansatte eller naboer? Har det vært tidligere miljøskade som den nye eieren kan være ansvarlig for å følge opp? • Gir alle disse dokumentene et realistisk, nøyaktig og fullstendig bilde av risikofaktorene på anlegget?
<p>Styringssystemer for helse, miljø og sikkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> > Innholdsfortegnelse som viser elementene i styringssystemet for Helse, Miljø og Sikkerhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Har virksomheten et effektivt styringssystem, som identifiserer hva som kan forårsake alvorlige ulykker og hvilke tiltak som må iverksettes for å håndtere og begrense ulykker som mest sannsynlig kan forekomme? • Identifiserer styringssystemet nødvendige ressurser for å drive anlegget på en sikker måte? Sikrer systemet tilstrekkelig kompetanse, tilgjengelighet, pålitelighet og integritet? • Hvordan skal overgangen til ny eier foregå? Hva slags tilrettelegginger i styringssystemet vil være nødvendig og hvilke ressurser trengs?

Dokument eller informasjon som bør fremlegges	Spørsmål som kan stilles som del av den tekniske due diligence-prosessen
<p>Dokumentasjon som er viktig for anleggets integritet</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Liste over sikkerhetskritisk utstyr ➤ Utstyrshistorikk (alder, kontroll, inspeksjoner, vedlikehold og testing) ➤ Nødvendige sertifikater og rapporter fra tredjepartsorganer ➤ Utestående forhold fra inspeksjoner, testing, vedlikehold og reparasjoner ➤ Opplysninger om store reparasjoner, utskiftninger, oppgraderinger og driftsstanser 	<ul style="list-style-type: none"> • Har det vært en prosess for å identifisere alt sikkerhetskritisk utstyr? • Er det gjennomført tredjeparts inspeksjoner eller sertifiseringer, og hva sier rapportene? • Er dokumentasjonen for inspeksjon, vedlikehold og testing oppdatert? • Omfatter dokumentasjonen roterende utstyr, rør, tanker, instrumentering, bærende konstruksjoner, styrings- og sikkerhetssystemer? • Finnes det en plan for å identifisere og vurdere korrosjon og erosjon i anlegget, både utvendig og innvendig (særlig under isolasjon)? • Har brannslukkingssystemene, både passive og aktive, blitt inspisert og testet? • Hvilke utestående forhold finnes og hvilke alvorlige mangler har blitt identifisert? • Vil nåværende eier ordne opp i disse? • Er noen deler av anlegget utdatert eller nærmer de seg slutten av spesifisert levealder? • Når var det siste store driftsstansen og hva slags arbeid ble utført?
<p>Informasjon om nøkkelpersonell</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Liste over nøkkelpersonell for drift, vedlikehold, tilsyn, ledelse ➤ Nøkkelstillinger som er ubesatt ➤ Oversikter over ansattes kompetanse ➤ Opplysninger om eventuelle tekniske spesialister som ikke er inkludert i eierskiftet ➤ Liste over oppgaver som utføres av tredjepart 	<ul style="list-style-type: none"> • Er nøkkelpersonell som er nødvendig for sikker drift av anlegget, identifisert? • Er det identifisert stillinger som er særskilt kritiske for styring av prosessikkerhet og anleggets integritet. Vil denne støtten være tilgjengelig etter eierskiftet? • Vurderes personell som i dag innehar nøkkelstillinger til å ha den nødvendige erfaring og kompetanse? • Vil de som innehar nøkkelstillinger fortsatt være på plass etter eierskiftet? Hvilke insentiver finnes for å beholde eller erstatte dem? • Hvilke oppgaver er outsourcet til tredjepart? • Er denne eksterne kompetansen kritisk for sikker drift av anlegget?

Dokument eller informasjon som bør fremlegges	Spørsmål som kan stilles som del av den tekniske due diligence-prosessen
<p>Prosedyrer og praksis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Oversikt over driftsprosedyrer ➤ Beskrivelse av arbeidstillatelses-systemet, sikker jobb analyse og hvordan dette dokumenteres. 	<ul style="list-style-type: none"> • Finnes det nødvendige og oppdaterte prosedyrer for sikker drift av anlegget, herunder prosedyrer for oppstart og nedkjøring samt håndtering av uforutsette driftsforstyrrelser. • Er anleggets maksimale driftskapasitet tydelig beskrevet (maksimale trykk, temperaturer, volum, gjennomstrømningshastigheter etc. med basis i anleggets design)? • Er det prosedyrer for å håndtere avvik fra designkapasitet?
<p>Store endringer og modifikasjoner og styring av disse*</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hvis mulig, list opp store endringer på anlegget siden oppstart. ➤ Beskrivelse av risikovurderinger relatert til styring av ovennevnte endringer (MOC) <p>*Management of Change (MOC)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er endringen i risiko tilstrekkelig vurdert i MOC-prosessen? • Er påvirkningen av endringer (som for eksempel fjerning av utstyr eller instrumentering) vurdert? • Er påvirkningen av nye installasjoner i eksisterende anlegg vurdert?
<p>Etterlevelse av regelverk, dokumentasjon til myndigheter</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Liste over regelverk som anlegget må etterleve, og hvilke myndigheter som håndhever disse ➤ Liste over tillatelser og samtykker ➤ Status søknader, sikkerhetsrapporter/ meldinger som er sendt myndigheter for gjennomgang og/eller godkjenning ➤ Tilsynsrapporter fra myndigheter ➤ Liste over pålegg 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke lover, regelverk eller retningslinjer må anlegget overholde i forbindelse med håndteringen av farlige kjemikalier? • Kreves det innsending av sikkerhetsrapport, melding eller lignende dokumentasjon som beskriver anleggets risiko? Er driften av anlegget underlagt krav om samtykke eller tillatelse? • Er eierskiftet underlagt godkjenning fra myndighetene? • Har myndighetene satt spesifikke krav vedrørende anleggets integritet, drift og/eller prosessikkerhet? Er kravene oppfylt? • Hvilken tilbakemelding har myndighetene gitt vedrørende sikkerhetsrapport/ melding og er denne fulgt opp? • Hvilke krav har myndighetene stilt etter tilsyn og er disse fulgt opp? • Har anlegget mottatt rettslige pålegg (stans, tvangsmulkt mv.) eller blitt anmeldt de siste fem årene? Har virksomheten noen utestående rettslige forhold?

Dokument eller informasjon som bør fremlegges	Spørsmål som kan stilles som del av den tekniske due diligence-prosessen
<p>Beredskap</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Intern beredskapsplan ➤ Informasjon gitt til myndighetene for ekstern beredskapsplanlegging ➤ Liste over beredskapsutstyr 	<ul style="list-style-type: none"> • Er beredskapsplanen oppdatert? • Finnes det ulike beredskapsprosedyrer for forskjellige deler av anlegget? Er disse tilpasset kjemikaliene som håndteres, anlegget og omkringliggende forhold? • Har virksomheten en beredskap som er tilpasset anleggets risiko og størrelse? Er virksomhetens beredskapspersonell i stand til å håndtere en stor ulykke og er det identifisert hvilken risiko disse er utsatt for? • Er det behov for hjelp fra lokale myndigheters brannvesen? • Er tilstøtende anlegg som håndterer farlige kjemikalier eksponert for risiko fra dette anlegget? • Hvilke tiltak er truffet for å øve og teste beredskapen?
<p>Revisjonsrapporter, ulykkesrapporter og rapporter om uønskede hendelser, tiltak og status</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Liste over ulykker og uønskede hendelser og konsekvensene av disse. ➤ Opplysninger om identifiserte årsaker til store branner, eksplosjoner, utslipp og evt. andre hendelser som har medført alvorlige personskader og dødsfall. Status for oppfølging av anbefalinger ➤ Liste over interne og eksterne revisjonsrapporter som er relevante for drift, integritet og risikostyring. ➤ Viktige funn og status for anbefalingene 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke ulykker og uønskede hendelser har blitt rapportert og undersøkt de siste fem årene? • Hvem undersøkte dem, hva var funnene og har anbefalingene blitt gjennomført? • Har virksomheten blitt fulgt opp med revisjoner med hensyn til ovennevnte? Hvem har gjennomført disse, og på hvilket nivå (ekstern eller intern revisjon)? Hva var deres funn og hvordan er de fulgt opp?

For videre lesing

OECD (2003), *Guiding Principles for Chemical Accident Prevention, Preparedness and Response*, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264101821-en>

OECD (2008), *Guidance on Developing Safety Performance Indicators: For Industry*, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264221741-en>; *For Public Authorities, Communities & Public*, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264221734-en>

OECD (2012), *Corporate governance for process safety: Guidance for senior leaders in high hazard industries*, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264274846-en>

Center for Chemical Process Safety (CCPS) (2013), *Guidelines for Process Safety Risks In Case Of Organisational Change*, ISBN: 978-1-1183-7909-7

Center for Chemical Process Safety (CCPS) (2010), *Guidelines for Process Safety Acquisition Evaluation and Post Merger Integration*, ISBN: 978-0-470-25148-5.

Nyttige nettsteder

Center for Chemical Process Safety (CCPS): www.aisce.org/ccps/

Chemical Safety Board (US) (CSB): www.chemsafety.gov/

Eierskifte kan påvirke sentrale faktorer i sikkerhetsstyringen og føre til en endring i risikostyringen ved et anlegg, positiv eller negativ.

Interessenter som er involvert i et eierskifte, må være oppmerksomme på risikofaktorene knyttet til anleggene og forstå at disse risikofaktorene kan føre til ulykker som har konsekvenser som strekker seg langt utover anleggenes grenser og potensielt kan påvirke allmennheten og omgivelsene. De må også forstå ansvaret de har for å forhindre slike ulykker og redusere konsekvensene av dem. Før, under og etter transaksjonen bør sikkerhetsstyring være et prioritert område for alle.

Dette dokumentet er utarbeidet som en del av OECDs program for kjemikalieulykker. Formålet er å:

- øke bevisstheten om at eierskifte ikke bare er et forretningsspørsmål, men kan være forbundet med en økning i risiko på et anlegg
- presentere generelle prinsipper for å støtte et trygt eierskifte som kan forstås av et ikke-teknisk publikum
- presentere et rammeverk for å bistå alle interessenter med å identifisere, forstå og minimere de viktigste risikofaktorene før, under og etter et eierskifte i et anlegg som håndterer farlige kjemikalier
- bistå interessenter som er involvert i et eierskifte, med å identifisere de viktigste spørsmålene som er nødvendig for å gjøre eierskifte til en bedre informert og transparent prosess, med sikte på å forhindre potensielle ulykker forbundet med eierskifte
- komplettere OECDs prinsipper for forebygging av kjemikalieulykker, beredskap og respons, Guiding Principles for Chemical Accident Prevention, Preparedness and Response

I denne veiledningen menes med anlegg som håndterer farlige kjemikalier et anlegg som bruker, lagrer, behandler eller produserer farlige kjemikalier, og som har potensial til å forårsake en kjemikalieulykke som kan føre til alvorlig skade på menneskers helse, miljø eller eiendom.

www.oecd.org/chemicalsafety/chemical-accidents

